

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/7046/2024

Suomen Sydänliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä koskien virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamista.

Kannatamme hallituksen esitystä virvoitusjuomaveron muuttamiseksi, koska ehdotetut muutokset tukevat kansallisten ravitsemussuositusten mukaisesti suositusta vapaan sokerin vähentämiseksi ruokavaliossa. Verotukselliset toimenpiteet ovat tärkeä keino ohjata ihmisten kulutustottumuksia ja vaikuttaa näin ihmisten elintapoihin.

Esityksessä todetaan, ettei verotasoihin tehtävällä tasakorotuksella odoteta olevan merkittävää vaikutusta sokeripitoisten juomien kulutukseen, joten veronkorotuksen terveyttä edistävän vaikutuksen oletetaan jäävän vähäiseksi. Veron porrastaminen juoman kokonaissokeripitoisuuden mukaan kuitenkin todennäköisesti siirtää kulutusta vähemmän sokeria sisältäviin juomiin, mikä on terveyden kannalta oikeansuuntainen muutos. Kannatamme pääosin esityksen soveltamisalaa (2 §) ja pidämme hyvänä, että maustamattomien kasvipohjaisten juomien verovapauden edellytyksenä on maidon koostumusta vastaava kalsiumtaso. Esitämme kuitenkin harkittavaksi, voisiko näillä juomilla verovapauden edellytyksenä olla maidon koostumusta vastaava taso myös vitamiinien ja muiden kivennäisaineiden suhteen. Lisäksi verotuksen tulisi kohdentua myös sokeroituihin kahvi-, tee- ja kaakaojuomiin.

Juomat eivät ole ainoa sokerin lähde eikä liiallinen sokerin saanti ainut haaste ruokavaliossamme, joka sisältää myös liikaa suolaa ja kovaa, tyydyttynyttä rasvaa. Tämä vaikuttaa sekä kansanterveyteen että sairauksien hoidon kautta myös kansantalouteen. Ravitsemuksella on keskeinen rooli kansansairauksien ehkäisyssä ja hoidossa ja se merkittävin yksittäinen kuolleisuuteen vaikuttava käyttäytymistekijä Suomessa. Siksi niin kansanterveyden kuin -taloudenkin näkökulmasta verotusta tulisi jatkossa tarkastella laajemmin ja edistää laaja-alaista terveysperustaista verotusta, joka kohdentuu enemmän sokeria, suolaa ja/tai kovaa rasvaa sisältäviin tuotteisiin.